

Miljøvurdering af ”BørneRiget” forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 493 Rigshospitalet III

Oktober 2018

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	1
1. Indledning	2
2. Ikke teknisk resumé.....	2
Byarkitektonisk værdi	2
Bevaringsværdige bygninger og kulturhistoriske forhold.....	3
Fredning og naturbeskyttelse	3
Vindforhold	3
Trafikstøj	3
Luftforurening.....	3
3. Lokalplanens indhold og hovedformål.....	3
4. Høring af berørte myndigheder	4
Planmyndighedens bemærkninger til høring af berørte myndigheder:.....	5
5. Forbindelser med andre relevante planer og programmer.....	6
Regional udviklingsplan	6
Region Hovedstadens Hospitalsplan	6
Fingerplanen 2017	6
Kommuneplan 15	6
Lokalplan nr. 493 ”Rigshospitalet III”	6
6. Miljøstatus og miljøforhold	7
7. Miljøproblemer med relevans for planen	7
8. Miljøbeskyttelsesmål	7
9. Miljøpåvirkninger og vurdering af miljøhensyn.....	8
Bymiljø og landskab.....	8
Byarkitektonisk værdi	8
Bevaringsværdige bygninger	8
Kulturhistoriske forhold	10
Fredning og naturbeskyttelse	11
Vindforhold	12
Trafik.....	13
Trafikstøj	13
Forurening	15
Luftforurening.....	15
10. Alternativer	16
0-alternativet	17
11. Overvågning.....	17
12. Konklusion.....	18

Afværgeforanstaltninger	18
13. Bilagsoversigt.....	18

1. Indledning

Københavns Kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af lokalplanforslaget for ”Børneriget” tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 493 Rigshospitalet III foretaget en vurdering af, om planforslaget forudsætter udarbejdelse af en miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (lovbkg. nr. 448 af 10. maj 2017). Lokalplanforslaget skal muliggøre opførsel af et børnehospital med en højde på op til 47 meter på byggefelt V, som der er sat rammer for i lokalplan nr. 493. Den nye bygning må opføres i 2-10 etager og have et samlet etageareal på 56.000 m². I henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. § 8, stk. 2, nr. 2 skal der som udgangspunkt laves en miljøvurdering, når disse planer antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

Forvaltningen har på baggrund af relevante miljøhensyn vurderet, at byggeriet kan medføre en væsentlig ændring af miljøet, især hvad angår byarkitektonisk værdi, bevaringsværdige bygninger, støj- og vindforhold samt fredede arter, hvorfor dette er blevet undersøgt nærmere i miljøvurderingen. Det har desuden været uklart, om bygningens højde er realistisk i forhold til luftforurening fra omkringliggende kraftværker og anlæg, samt sikring af disses fremtidige driftsmuligheder. Derfor er luftforurening undersøgt nærmere. Forvaltningen har desuden vurderet, at forslaget jf. miljøvurderingslovens § 8 stk. 1 er omfattet af bilag 2 punkt 10b Anlægsarbejder i byzoner. På baggrund af den foretagne miljøscreening, har Københavns Kommune valgt at udarbejde en miljøvurdering for at fastslå planens miljømæssige virkning på de nærliggende områder. I det vedlagte skema (bilag 1) afgrænses de miljømæssige forhold, der sandsynligvis påvirkes væsentligt ved projektets gennemførelse, og hvilke faktorer, der bør undersøges nærmere.

Afgrænsningen af miljøvurderingen har været i høring hos berørte myndigheder fra 20. juni 2018 til 10. august 2018.

Der er anlæg indenfor lokalplanområdet, som er omfattet af VVM-reglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), bilag 2, punkt 10b. Det konkrete projekt skal derfor anmeldes efter miljøvurderingslovens § 18.

Miljøvurderingen fremlægges til politisk behandling samtidigt med indstilling om offentliggørelse af lokalplanforslaget jf. § 32, stk. 3 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

2. Ikke teknisk resumé

Byarkitektonisk værdi

Byggeriets placering og volumen vil påvirke området med en muliggørelse af op til 47 meters bebyggelse. De blødt foldede facader bevæger sig ud og ind og medvirker til at nedbryde skalaen af Børneriget. Skyggerne fra byggeriet forventes ikke at påvirke

omkringliggende boliger. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at byggeriets påvirkning af den byarkitektoniske værdi er acceptabel.

Bevaringsværdige bygninger og kulturhistoriske forhold

Der er fire bygninger, som er udpeget som bevaringsværdige i Kommuneplan 15, og lokalplantillægget medfører, at samtlige bygninger i lokalplanområdet kan nedrives. De aktuelle bygninger er utidssvarende og kan ikke indrettes til moderne hospitalsfaciliteter, ligesom det heller ikke muligt at lade dem indgå på en funktionel eller arkitektonisk acceptabel måde i nybyggeriet. Bygningerne er ikke sjældne som bygningstype eller på anden måde unikke. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer ud fra en samlet vurdering af bygningernes betydning i forhold de samfundsmæssige konsekvenser af et afslag til nedrivning, at bygningerne kan nedrives.

Fredning og naturbeskyttelse

Nogle af de større træer skal fældes, hvis projektet skal realiseres. Det blev på baggrund af en undersøgelse af træerne i sommeren 2018 vurderet med stor sikkerhed, at ingen af dem var yngle- eller rastested for flagermus.

Vindforhold

Større bygninger kan give anledning til ændrede vindforhold, især ved terræn. Vindforholdene er vurderet på baggrund af en vindtunnelanalyse til at være behagelige og acceptable for de tiltænkte aktivitetsniveauer og med den fuldt udvoksede beplantning.

Trafikstøj

Området ligger støjbelastet ud mod Nørre Allé, og Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for udendørs støjniveau kan ikke overholdes på alle friarealer. Det er Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering, at trafikstøjen i væsentlig grad kommer til at påvirke kvaliteten af udeområderne negativt, men at trafikstøjen ikke kan nedbringes til under grænseværdien med rimelige afværgeforanstaltninger som støjskærme, udformning eller placering af byggeriet. Kravet til det indendørs støjniveau med åbne og lukkede vinduer er realistisk at overholde med gennemprøvede lydisolerede vinduesløsninger.

Luftforurening

Ingen omkringliggende anlæg eller trafik giver anledning til overskridelse af grænseværdierne for luftforurening ved det nye byggeri. Derfor påvirkes virksomhedernes fremtidige driftsmuligheder ikke af planen.

3. Lokalplanens indhold og hovedformål

Region Hovedstaden ønsker at samle eksisterende børne- og fødeafsnit i et nyt byggeri, BørneRiget, ved Henrik Harpestrangs Vej.

Regionsrådet for Region Hovedstaden har besluttet, at den nuværende placering af Rigshospitalet på Blegdamsvej 9 skal bevares, og at det tætte samarbejde med Københavns Universitet indenfor forskning og uddannelse fastholdes. Rigshospitalet skal fortsat indtage en særposition i det samlede danske sygehusvæsen, idet en række højt specialiserede funktioner i regionen skal samles på hospitalet, som primært varetager specialfunktioner for regionen samt resten af landet. Samtidig skal Rigshospitalet som landets førende hospital have en bygningsmæssig standard på niveau med store universitetshospitaler i ind- og udland med mulighed for fortsat faglig udvikling på internationalt niveau. Endelig er det i Region Hovedstaden besluttet, at alle patienter skal indlægges på enestuer med deraf forøgede pladskrav.

På den baggrund ønskes faciliteterne for børn, unge og fødende, som i dag er spredt i hele området, samlet i et byggeri. Bygningen skal indeholde en vifte af hospitalsfaciliteter, der samlet set skal tilbyde mere sammenhængende patientforløb, familiefaciliteter og gode vilkår for personale.

For Rigshospitalet betyder det, at der er behov for betydeligt nybyggeri, som kun kan opføres indenfor Rigshospitalets område. Forundersøgelsen viser et arealbehov på ca. 55.000 m² samt en række essentielle nærhedsønsker, der skal være opfyldt, for at man kan tilbyde optimal familiecentreret behandling.

Lokalplanen er et tillæg til den rammegivende lokalplan 493, og projektet muliggøres med det byggeretsgivende tillæg. Formålet med tillægget til lokalplanen er at muliggøre byggeriet og sikre, at projektforslagets arkitektoniske og materialemæssige kvaliteter fastholdes i det endelige projekt både med hensyn til bygninger og ubebyggede arealer, at det tilpasses eksisterende bebyggelse i området, og at bestemmelser i gældende lokalplan nr. 493 om trafik og færdsel mv. respekteres.

Tillægget til lokalplanens område omfatter den vestligste del af Rigshospitalets område. Det afgrænses af Henrik Harpestrengs Vej, Julie Maries Vej, Nørre Allé og Edel Sauntes Allé. Området har et areal på ca. 20.000 m².

Tillægget til lokalplan 493 muliggør nedrivning af 21.000 m² eksisterende bygninger ved Henrik Harpestrengs Vej og nyopførelse af 56.000 m² nybyggeri. Bebyggelsen må opføres i højst 10 etager og bygningshøjden må ikke overstige 47 m.

4. Høring af berørte myndigheder

I forbindelse med udarbejdelse af tillægget til lokalplan er der i henhold til § 7, stk. 3 i lov om miljøvurdering af planer og programmer foretaget en høring af berørte myndigheder vedrørende afgrænsningen af miljøvurderingen. Nedenfor gennemgås de indkomne høringssvar.

Metroselskabet Cityringen, Centralkommunernes Transmissionsselskab I/S (CTR I/S), Energistyrelsen, HOFOR, Forurenende Virksomhed (Center for Miljøbeskyttelse i Teknik- og Miljøforvaltningen), Center for Byudvikling i Økonomiforvaltningen, Ressourcer og Affald (Center for Bydækkende Strategier i Teknik- og Miljøforvaltningen) samt Naturteamet i Center for Miljøbeskyttelse i Teknik- og Miljøforvaltningen har ingen bemærkninger til miljøhøringen.

Ørsted Bioenergy & Thermal Power bemærker, at Rigshospitalet er beliggende centralt i København og i begrænset afstand til flere kraftværker, varmegværker og affaldsforbrændingsanlæg med emissioner af røggas. Derudover er der antageligt et lokalt reserveanlæg for nødforsyning, der udleder røggas. Det påtænkte byggeri har betydeligt højde, og er beliggende i nærheden af andre høje bygninger, der kan give anledning til usædvanlige luftstrømme. Vi skal derfor anbefale, at der foretages vurdering på luftkvalitet ved påtænkte byggeri. De bemærker yderligere, at Ørsted Bioenergy & Thermal Power Produktion (kraft- og varmegværkerne) ikke er bekendt med specifikke forhold, der giver anledning til bemærkninger til lokalplanforslaget. Andre Ørsted forretningsområder kan give supplerende besvarelser.

Københavns Museum bemærker, at det er positivt, at de bevaringsværdige bygninger på Juliane Maries Vej 26-34 er noteret som en sandsynlig væsentlig påvirkning af miljøet under miljøhensynet ”bevaringsværdige bygninger”, hvis planen gennemføres. Disse bygningers bevaringsværdi refererer i høj grad til kulturhistorien, og det bemærkes, at der ligeledes bør være tale om en sandsynlig væsentlig påvirkning af miljøet under ”kulturhistoriske forhold”. Københavns Museum henviser desuden til besvarelse af høring i forbindelse med bevaringsværdige bygninger på Juliane Maries Vej 26-34 (af 9. marts, 2018).

Jord og affald i Center for Miljøbeskyttelse i Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at følgende bør stå i bemærkningerne til ’Jord’ under ’Forurening’: I forbindelse med genetablering af udeområder skal det sikres, at den øverste ½ meter på ubefæstede arealer består af rene materialer (jord, sand, grus el.lign.) eller varig fast belægning, (jf. Jordforureningsloven § 72 b). Desuden skal der søges om tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19, hvis der planlægges at genanvende jord fra matriklen til landskabsregulering.

Vand og VVM i Center for Miljøbeskyttelse i Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker vedrørende overfladevand, at punkterne ”Overfladevand” og ”Udledning af spildevand” er krydset af som hhv. værende ”ubetydelige” og ”mindre betydende”. Dette er begrundet med, at lokalplanen foreskriver brug af materialer, der ikke forurener. Dette er væsentligt og positivt i forhold til metaller og miljøfremmede stoffer. Regnafstrømning fra separatloakerede områder indeholder dog generelt for meget af næringsstoffet fosfor. Det er derfor sandsynligt, at der vil blive stillet renskrav til fx fosfor.

Planmyndighedens bemærkninger til høring af berørte myndigheder:

Afgrænsningsskemaet er vedlagt som miljøvurderingens bilag 1. På baggrund af høringssvaret fra Københavns Museum indgår miljøhensynet ”kulturhistoriske forhold” i miljøvurderingen.

Bemærkningen vedrørende jordforurening er skrevet ind i lokalplanen under afsnittet Tilladelse efter anden lovgivning. Forholdet er ikke yderligere vurderet i miljøvurderingen.

Bemærkningen vedrørende overfladevand tages til efterretning.

Det er indenfor høringsfristen af afgrænsningsskemaet desuden gjort klart, at lokalplanen for BørneRiget er omfattet af Bilag 2, punkt 10b Anlægsarbejder i byzoner, herunder opførelse af butikcentre og parkeringsanlæg jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (lovbkg. nr. 448 af 10. maj 2017).

5. Forbindelser med andre relevante planer og programmer

Regional udviklingsplan

Region Hovedstaden vedtog i 2015 den regionale vækst- og udviklingsstrategi, hvor de i samarbejde med de 29 kommuner i regionen har udarbejdet en strategi for den fremtidige udvikling i hovedstadsregionen. Visionen er at skabe en grøn og innovativ metropol med høj vækst og livskvalitet. Strategien følges op af to handlingsplaner. I Handlingsplan 2015-2016 er der fokus på bl.a. klima, trængsel, mobil- og bredbåndsdækning, turisme, kompetent arbejdskraft og sundhed. Handlingsplan for 2017-2018 har fokus på bl.a. trafik, kompetent arbejdskraft, tiltrækning af internationale talenter, klimatilpasning, ressourceeffektivitet mv.

Region Hovedstadens Hospitalsplan

I Region Hovedstadens Hospitalsplan 2007 fastsættes, at Rigshospitalet forsat skal indtage en særposition i det samlede sygehusvæsen, og at nærhed til Københavns Universitet er et overordnet ønske for Rigshospitalets fremtidige placering. Region Hovedstaden ønsker at opføre en bygning, der samler alle børn, unge og fødende på Rigshospitalet.

Fingerplanen 2017

Erhvervsministeriets Fingerplan er et landsplandirektiv for hovedstadsregionen, som fastlægger den overordnede planlægning i området, og som skal sikre, at kommuneplanlægningen sker på grundlag af en vurdering af udviklingen i hovedstadsområdet som helhed. Kommuneplanlægningen skal sikre, at hovedprincipperne i den overordnede fingerbystruktur videreføres. Kommuneplanlægningen skal derfor sikre, at byudviklingen koordineres med udvidelse af regionshospitalet.

Kommuneplan 15

I Kommuneplan 15 er området omfattet af bestemmelser for O3*-område (ramme nr. 1036). Området fastlægges til offentlige formål. Stjernemarkeringen fastsætter den maksimale bebyggelsesprocent til 260, samt at der kan opføres bebyggelse på op til 60 meters højde. Parkeringsdækningen for biler er fastsat til maksimalt 1 parkeringsplads pr. 100 m² etageareal. Lokalplantillægget er i overensstemmelse med kommuneplanen.

Lokalplan nr. 493 ”Rigshospitalet III”

Lokalplanen ”Rigshospitalet III” er bekendtgjort d. 18. juni 2013. Lokalplanen er byggeretsgivende for hovedparten af området og rammegivende for byggefelt IV og V. Lokalplantillægget, som denne miljøvurdering forholder sig til omfatter byggefelt V. Lokalplantillægget er i overensstemmelse med de overordnede rammer i lokalplan nr. 493.

6. Miljøstatus og miljøforhold

Relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling, hvis planen eller programmet ikke gennemføres gennemgås nedenfor.

Lokalplanområdet ligger op til Fælledparken og Amorparken, som begge er fredede områder. Der er i Fælledparken og Amorparken observeret flere typer flagermus, som er bilag IV-arter beskyttet efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Der findes større træer inden for lokalplanområdet, som forudsættes fældet, hvis projektet skal realiseres. Disse træer kan på grund af deres størrelse blive vigtige flagermustræer i fremtiden.

Området er belastet af trafikstøj i væsentlig grad. Gennemførelse af planen forventes ikke at påvirke trafikmængden på de omkringliggende veje væsentligt.

Omkring området ligger flere anlæg, der kan udsende forurenede luft. Planens gennemførelse forventes ikke at påvirke de omkringliggende anlægs muligheder for fremtidig drift væsentligt.

7. Miljøproblemer med relevans for planen

Habitatdirektivet fra 1992 (direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer) og Fuglebeskyttelsesdirektivet (direktiv nr. 79/409 af 2. april 1979, om beskyttelse af vilde fugle med senere ændringer) forpligter EU's medlemslande til at bevare udvalgte naturtyper og arter samt udvalgte fuglearter, der er karakteristiske, sjældne eller truede i EU. Natura 2000-områder består af fuglebeskyttelsesområder, habitatområder og ramsarområder. Projektet ligger i en afstand på under 10 km til følgende natura 2000 områder:

Natural 2000 nr. 143 Vestamager og havet syd for med en afstand på 6,1 km.

Natural 2000 nr. 141 Brobæk Mose og Gentofte Sø med en afstand på 5,4 km.

Natural 2000 nr. 142 Saltholm og omliggende hav med en afstand på 9,3 km.

Natural 2000 nr. 144 Nedre Mølleådal og Jægersborg Dyrehave med en afstand på 8,3km.

Det er forvaltningens vurdering, at lokalplanen ikke påvirker disse Natura-2000 områder væsentligt. Der er ikke registreret andre eksisterende miljøproblemer, som er relevante for lokalplanen.

8. Miljøbeskyttelsesmål

Københavns Kommune har en række politikker med målsætninger, som er relevante for lokalplanforslaget.

Fællesskab København blev vedtaget af Borgerrepræsentationen i 2015 og er Københavns Kommunes vision for byen frem til 2025. Overordnet er der mål for, at Københavnerne skal opholde sig mere i byens rum, og det stiller krav til lokale vind- og solforhold.

Arkitekturpolitikken blev vedtaget af Borgerrepræsentationen d. 18. maj 2017 og formulerer i forlængelse af Københavns målsætning om en by med ansvar, liv og kant for arkitekturen i København. Den ansvarlige by handler blandt andet om at investere langsigtet i at reducere forbruget af energi og ressourcer. Her er målene blandt andet at sikre en lokal energiproduktion (fx solceller) som integreret i tagflader eller facader, under hensyn til effektivitet og den samlede arkitektoniske kvalitet. Derudover at skabe fysiske rammer, der bidrager til ressourceoptimering gennem energioptimering og at bruge dagslyset som styrende for udformning og indretning af bygninger.

Med lokalplanen er der taget hensyn til disse miljøbeskyttelsesmaal.

9. Miljøpåvirkninger og vurdering af miljøhensyn

Bymiljø og landskab

Byarkitektonisk værdi

Byggeriets placering og volumen vil påvirke området med en muliggørelse af op til 47 meter høj bebyggelse. Udefra karakteriseres bygningen som et par hænders bløde fingerspidser med terrasser og vinterhaver, der rækker ud mod byen. De blødt foldede facader bevæger sig ud og ind og medvirker til at nedbryde skalaen af BørneRiget. Facaderne udføres i et lodret mønster med høje tynde skiver, der placeres vinkelret i forhold til facaden. De lodrette skiver, der starter fra første etage og fortsætter hele vejen op ad facaden, bevæger sig rundt om husets bløde facade og giver en ensartet og rytmisk let reliefvirkning. Mellem disse lodrette skiver, der tegner hovedformen, danner de lodrette vinduespartier og lukkede elementer den bagvedliggende facade. Skiverne er beklædt med natursten som det eksisterende Rigshospital, mens lukkede partier er beklædt med anodiseret eller lakeret metal i varme farver.

BørneRiget er opbygget efter et princip om helende arkitektur med dagslys som centralt greb. Dagslysstrategien og logistikken er tilsammen mundet ud i den bløde form, som set ovenfra ligner fingre på et par hænder.

Skyggerne fra byggeriet vurderes ikke at påvirke omkringliggende boliger.

Forvaltningen vurderer, at bygningens udformning og udtryk påvirker den byarkitektoniske værdi i væsentlig positiv grad. Bebyggelsen er med sin fligede udformning indpasset i det eksisterende miljø. Det fanger stedets retninger, så det både fremtræder som en markant, moderne nordlig afslutning på det samlede Rigshospital og åbner sig mod omgivelserne, herunder Amorparken og Fælledparken. Byggeriet får ingen bagsider, men opføres med åbne facader og åbne eller aktive stueetager. De ubebyggede arealer får karakter af små intime byrum mellem bygningens fingre og en offentlig park, hvor mange store, bevaringsværdige træer sammen med mindst 100 nye træer, etablering af opholds- og aktivitetsmuligheder samt stiforbindelser giver området brugere gode muligheder for rekreation, ligesom området forbinder Amorparken og Fælledparken.

Bevaringsværdige bygninger

Rigshospitalets matrikler har en relativt tæt bebyggelse med tre dominerende bygninger: Central- og Sydkomplekset og Mellembygningen fra 70'erne samt Nordfløjen, som ibrugtages i 2019.

Der er 4 bygninger, som er udpeget som bevaringsværdige i Kommuneplan 15. De eksisterende bygninger i området er Rockefeller Institutet, som blev opført i 1928-34. Bygningerne har et etageareal på 21.300 m². Bygningerne, der er udpeget som bevaringsværdige i Kommuneplan 15, har et etageareal på godt 7.000 m² heraf. Bygningerne indeholdt oprindeligt lokaliteter for det matematisk-naturvidenskabelige fakultet og det lægevidenskabelige fakultet. Desuden var der professorbolig og boliger til instituttets ansatte. Bygningerne anvendes ikke længere til disse funktioner, og de er ombygget af flere omgange og genhuser pt. kliniske funktioner, indtil disse kan flytte til tidssvarende bygninger i Nordfløjen. Der er tale om et tidstypisk symmetrisk anlæg med hovedbygning og sidefløje i tre etager og en arealmæssig lav udnyttelse af byggefeltet. Bygningerne fremstår med pudsede facader og saddeltage beklædt med sortglaserede tegl.

Mulighederne for at bygge ovenpå Central- eller Sydkomplekset, og på Mellembygningen, er undersøgt. Bygningernes konstruktion kan ikke bære yderligere etager, hvorfor denne udvidelsesmulighed ikke kan anvendes. Dette bevirker, at det øgede arealbehov nødvendiggør nedrivning af bygninger for at give den nødvendige plads til nybyggeri.

Krav i lokalplan 493 til maksimal højde for bygninger på matriklen samt krav til maksimal dybde af bygningsmassen bevirker, at der er begrænsninger for, hvor mange etagekvadratmeter man kan skabe i de enkelte byggefelter. Nærhed mellem nybyggeri og det øvrige Rigshospital er en nødvendighed for kunne skabe en funktionel hospitalsdrift både set ud fra et patienthensyn og af hensyn til et godt arbejdsmiljø, da 60 % af lægerne i BørneRiget også har patienter på det øvrige Rigshospital. Det er således ikke muligt at placere de nødvendige kvadratmeter til nybyggeri uden at inddrage byggefeltet. Det er heller ikke muligt at ombygge de bevaringsværdige bygninger og indpasse dem i et nybyggeri af den nødvendige størrelsesorden og samtidig opnå en god helhedsvirkning og hensigtsmæssig indretning.

Hensynet til at kunne indrette et tidssvarende hospitalsbyggeri, hvor faciliteter for børn, unge og fødende samles i en bygning indenfor Rigshospitalets område er af afgørende betydning bl.a. på grund af Rigshospitalets centrale placering i forhold byen og til Københavns Universitet.

De bevaringsværdige bygninger udgør altså et mindre anlæg i det samlede Rigshospitals område, som løbende er udbygget, udviklet og ændret over en årrække, så der i dag kun er tre af de oprindelige bygninger bevaret, ligesom ingen af de nyere bygninger understøtter de bevaringsværdige bygninger, der kun er synlige fra Amor Parken og Juliane Maries Vej.

Jf. afsnit ovenfor om byarkitektonisk værdi, er nybyggeriet indpasset på en måde, så det tilføjer nye kvaliteter i området og kvarteret med et markant, moderne byggeri i høj arkitektonisk kvalitet.

Lokalplantillægget medfører, at samtlige bygninger i området kan nedrives.

De aktuelle bygninger er utidssvarende og kan ikke indrettes til moderne hospitalsfaciliteter, ligesom det heller ikke muligt at lade dem indgå på en funktionel eller arkitektonisk acceptabel måde i et nybyggeri af denne størrelsesorden. Det er ikke muligt at opføre byggeriet med en anden placering i området.

Forvaltningen vurderer, at de bevaringsværdige bygninger ikke kan karakteriseres som værende så værdifulde, at bevaring af disse bør gå forud for nødvendig modernisering af Rigshospitalet. De ikke er sjældne som bygningstype eller på anden måde unikke. De er ikke del af det oprindelige Rigshospital, og selvom de præsenterer sig smukt mod Juliane Maries Vej, virker de lukkede mod omgivelserne i øvrigt. Ud fra en samlet vurdering af bygningernes betydning i forhold de samfundsmæssige konsekvenser af et afslag til nedrivning vurderer forvaltningen, at bygningerne kan nedrives.

Kulturhistoriske forhold

Det første Rigshospital blev indviet på Blegdamsfælled i 1910 og skulle behandle patienter fra hele Danmark. Det var tegnet af arkitekt Martin Borch og fremtrådte som et symmetrisk pavillonbyggeri i røde tegl. I 1928-1934 blev anlægget udvidet med bebyggelsen nord for Henrik Harpestrengs Vej, som er omfattet af det aktuelle lokalplantillæg. Det var nobelprismodtager, doktor og forsker August Krogh, der i 1920erne foranledigede, at Rockefeller fonden donerede midler til at bygge det store Rockefeller kompleks på Juliane Maries Vej. Fra 1928 husede det zoofysiologi og gymnastikteori fra det matematisk-naturvidenskabelige fakultet samt medicinsk fysiologi, biokemi og biofysik fra det lægevidenskabelige fakultet. Disse bygninger er nu sammen med tre bygninger fra det oprindelige Rigshospital syd for Henrik Harpestrengs Vej, de ældste bygninger i området.

I 1958 blev det besluttet at udvide Rigshospitalet. Efter etapevis nedrivning af de oprindelige pavillonbygninger fra 1910 påbegyndtes i 1960 opførelsen af nye bygninger tegnet af arkitekterne Jørgen Stærmose og Kay Boeck-Hansen, og opførelsen af de nye bygninger stod på i årene 1960-1978 bl.a. med det 16 etager høje Centralkompleks og det syv etager høje Sydkompleks, der i dag rummer bl.a. børneafdelingerne og fødeafdelingen. En donation fra McDonalds Børnefond i 2002 gav mulighed for opførelse af et patienthotel (Ronald McDonald Hus). Med vedtagelse af lokalplan 493 "Rigshospitalet III" for det samlede Rigshospital i 2013 blev en mere gennemgribende modernisering og fornyelse området påbegyndt bl.a. med flere store nye byggerier. De nyeste bygning er således Patienthotellet ved Juliane Maries Vej og parkeringshuset ved Frederik V's Vej begge opført 2015. Nybyggeri under opførelse langs Frederik V's Vej betød, at to oprindelige bygninger her er nedrevet.

Der er kun tre tilbageværende bygninger fra det oprindelige anlæg, som ligger umiddelbart syd for nærværende lokalplantillægs område og må forventes nedrevet i forbindelse med udvikling af byggefelt IV i lokalplan 493, da de ikke er udpeget som bevaringsværdige i gældende lokalplan. Med det nye patienthotel ved Juliane Maries Vej ligger bygningerne i dag indeklemte mellem nyere bygninger opført uden hensyn til disse.

Rigshospitalet er ikke udpeget som kulturmiljø Kommuneplan 15, idet det, modsat Bispebjerg Hospital, hvor hele det oprindelige anlæg er bevaret og fredet, og ny bebyggelse er tilpasset såvel bygninger som den omgivende park, er blevet ændret og udvidet over en lang årrække, så det i dag består af bygninger fra perioden 1910 – 2015.

Med gennemførelse af nærværende lokalplantillæg tilføjes endnu et kapitel til fortællingen om Rigshospitalets udvikling med et nyt børnehospital, der forventes at stå færdigt i 2022. Gældende lokalplan rummer yderlige udvidelsesmuligheder, som kræver udarbejdelse af et nyt lokalplantillæg, som formentlig vil betyde, at ældre bygninger nedrives, herunder de sidste fra det oprindelige anlæg.

Det er vigtigt at kunne aflæse den udvikling, som Rigshospitalet har gennemgået som en af statens ypperste repræsentanter indenfor hospitalsbyggeri, -drift og -forskning. Bygningskomplekset Juliane Marie Vej 26-34 i sammenhæng med nyere og kommende bygninger fortæller om Rigshospitalets udvikling.

Set i lyset af den hidtidige udvikling af Rigshospitalet, herunder løbende nedrivning, ombygning og opførelse nybyggeri er det Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering, at fortællingen om Rigshospitalet handler om løbende udvikling af visioner og idealer indenfor hospitalsbyggeri, snarere end om bevaring af status quo med udviklingen op til i dag. Derfor vurderer forvaltningen, at bygningerne kan nedrives.

Fredning og naturbeskyttelse

Det fremgår af bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (§ 7 i bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016), at der er krav om beskyttelse af visse dyrearter (bilag IV-arter).

Gennemførelse af planen forudsætter fældning af større træer indenfor lokalplanområdet. Eventuelle flagermus i lokalplanområdet vil kunne blive påvirket væsentligt, når der fældes træer i forbindelse med gennemførelse af det planlagte. Da der er registreret flagermus i kvarteret omkring, er der i forbindelse med lokalplanen foretaget en undersøgelse af, om der er ynglekolonier af flagermus i træerne. Der er undersøgt to trægrupper via ultralyd over sommeren i yngleperioden og udarbejdet et notat, der beskriver resultaterne.

Notatet er udarbejdet d. 28/8 2018 af Hans J. Baagøe, Flagermus Forskning og Rådgivning, og konkluderer, at der med stor sikkerhed ikke var ynglekolonier i sommeren 2018 i trægruppen ved Edel Sauntes Vej eller ved Juliane Maries Vej. Eventuel fældning af træerne vil derfor ikke berøve flagermusene for den type dagkvarterer (ynglekolonisteder), der er den vigtigste, når det gælder opretholdelsen af den økologiske funktionalitet.

Det kan imidlertid ikke helt udelukkes, at der i forårs- og efterårsmånederne kan være såkaldte mellemkvarterer i eventuelle hulheder eller revner og sprækker i nogle af

træerne for enkelte flagermus, eller at de potentielt kan fungere som vinterdvalesteder for et mindre antal flagermus i de større stammer, der kan sikre frostfrie betingelser. De arter, der er de mest sandsynlige kandidater her er brunflagermus eller dværgflagermus. Begge arter er almindeligt forekommende i området og har givetvis andre overvintringsmuligheder her. Notatet konkluderer, at fældning af træerne i efterårsmånederne i 2018 ikke vil kunne have nogen negativ virkning på den lokale økologiske funktionalitet for de lokale bestande af disse to arter.

Det anbefales, at træerne fældes i dette kommende efterår (2018) i september- eller første halvdel af oktober, da det ikke med 100 % sikkerhed kan udelukkes, at flagermus kan have mellemkvarterer i træerne. Træerne bør derfor tages ned i mindre dele med kran eller lignende, således at eventuelle enkelte flagermus, som måtte have mellemkvarter i dem, kan flyve sikkert derfra. Ved fældning på et senere tidspunkt, kan man risikere, at der kan optræde enkelte flagermus i dvale i træerne, som vil kunne lide overlast ved fældningen. Det vurderes desuden i notatet, at træerne har stort potentiale for at blive værdifulde flagermustræer i fremtiden. Derfor anbefales det, at omfanget af fældningen holdes på et minimum.

Gennemførelse af lokalplanen påvirker med stor sikkerhed ikke ynglesteder for flagermus og den økologiske funktionalitet i området.

Vindforhold

Der er risiko for, at de høje bygninger vil påvirke vindforholdene i området. Svend Ole Hansen A/S har udarbejdet et notat om vindforholdene efter en vindtunnelanalyse af forholdene (bilag 3).

Vindhastighederne er målt med hot wires i de udvalgte fokusområder på skalamodellen i vindtunnelen. Vindmiljøet bestemmes ved at kombinere målingerne med hyppighederne for overskridelse af 5 m/s og sammenholde resultatet med kriterier for den påtænkte aktivitet i området.

Vindkomfort er en betragtning af, hvor ofte vindhastigheden overskrider grænseværdier for acceptabelt niveau. Niveauerne fastsættes på baggrund af, hvilke aktivitetsniveauer, der er tiltænkt området. Som eksempel kan en højere vindhastighed tillades en større del af tiden, hvis det er et område, hvor folk går hurtigt. Modsat kan der i et område, hvor brugerne skal sidde i længere tid kun tillades overskridelser en mindre del af tiden.

Analysen er foretaget ved hjælp af 10 målepunkter i form af hot wires i en vindtunnel. I analysen er den tiltænkte beplantningens læggevende funktion ligeledes vurderet.

Vindmiljøet er karakteriseret ved, at BørneRiget skærmer af for de fleste vindretninger imellem ”fingrene”. Caféens placering mellem to af bygningens fingre betyder, at vinden for bestemte vindretninger bliver ”fanget”, og der kan opstå vertikale luftstrømme ned langs facaderne, som danner turbulens og hvirvler i området.

Målepunkt 9 og målepunkt 10 i legeområdet (se bilag 3) er områder med ophold af kortere tids varighed. Her er vindmiljøet inden for grænseværdien for karakteristikken

acceptabelt. Dette er et legeområde, hvor det forventes, at der både er ophold af kortere tid og bevægelse. Det vil sige, at aktivitetsniveauet er sammenlignet med grænseværdien på en konservativ måde. Målepunkt 1, som er BørneRigets udendørs caféområde med aktiviteten ophold af længere tid stiller yderligere krav til vindmiljøet. I dette punkt overskrides grænseværdien for ophold af længere tids varighed, og området karakteriseres som *ubehageligt*.

Som følge heraf, er der lavet detaljerede vindtunnelforsøg med placering af målepunkterne, hvor cafébordene skal stå. Den detaljerede analyse med mere præcis placering af målepunkterne viser, at vindmiljøet er behageligt i tre målepunkter og acceptabelt i et målepunkt. Analysen blev herudover foretaget med lodrette læskærme og baldakiner langs facaden. Resultatet viser, at disse foranstaltninger ikke er nødvendige, og at vindmiljøet ved caféområdet forventes at være behageligt til acceptabelt.

Analysen er baseret på en model af den tiltænkte beplantning som værende fuldt udvokset. Vurderingen af vindmiljøet er altså baseret på en udfyldelse af planen med etablerede fuldt udvoksede træer, samt en forudsætning for, at der etableres optimale vækstbetingelser for beplantningen.

Vindmiljøet omkring BørneRiget vurderes som acceptabelt i to af målepunkterne og som behageligt i syv målepunkter. Detaljeanalysen af caféområdet viser yderligere fire målepunkter placeret ved cafébordene, hvoraf tre er karakteriserede som behageligt og et som acceptabelt.

Trafik

Trafikstøj

Med lokalplantillægget muliggøres etablering af støjfølsom anvendelse i området, der er påvirket af trafikstøj fra Nørre Allé over Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for etablering af hospitaler. Derfor er der udarbejdet et notat om vejstøj af NIRAS A/S d. 17. september 2018. Støjbelastningen fra trafik er beregnet som op til 72 dB L_{den} på dele af facaden. Der er opstillet grænseværdier i Kommuneplan 15 med afsæt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støjfølsom anvendelse, som et børnehospital er.

I henhold til planlovens § 15a stk. 1 må der ikke planlægges for støjfølsom anvendelse, uden at der i lokalplanen stilles krav om afskærmningsforanstaltninger, der sikrer mod støjgener.

Mange mindre sengestuer ligger ud mod Nørre Allé, og er belastede af støj fra trafikken på facaden. Lokalplanen fastsætter krav til indendørs støjniveau i sengestuer på maksimalt 33 dB L_{den} . I støjnotatet bilag 4 til miljøvurderingen er det dokumenteret, at det indendørs støjniveau med lukkede vinduer kan overholdes med krav til vinduerne på $R'w+C_{tr}$ på op til 36 dB. For syv lokaler overstiger kravene til vinduerne denne værdi, og der må forventes, at disse lokaler skal benytte forsatsruder for at isolere med op til 39 dB for $R'w+C_{tr}$, eller at der kan ske en omdisponering af planerne, så der ikke er støjfølsomme funktioner i disse rum.

Lokalplanen stiller desuden krav til det indendørs støjniveau med delvist åbne vinduer på maksimalt 46 dB L_{den} . Det skal ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 4 fra 2007 være muligt at åbne vinduerne 0,35 m² og overholde kravet indendørs på 46 dB L_{den} i hospitalers sove- og opholdsrum. Kravet til det indendørs støjniveau med delvist åbne vinduer er muligt at overholde ved at benytte russervinduer eller andre oplukkelige lydisolerede vinduesløsninger.

Støjniveauet på de udendørs opholdsarealer overskrider grænseværdien for friarealer tilhørende støjfølsom anvendelse på 58 dB L_{den} med undtagelse af velkomstområdet mod øst, gårdrummet mod nordvest samt det østlige område mellem to fingre ved Henrik Harpestrengs Vej.

Der er beregnet støjniveau på de udendørs opholdsarealer med en støjmur. Støjmuren skærmer ikke tilstrækkeligt af for støjen fra Nørre Allé til, at den er hensigtsmæssigt placeret i en helhedsbetragtning med krav til tilgængelighed og byens sammenhæng som tilsvarende vigtige parametre. I lokalplanen stilles krav til overholdelse af støjniveauet for primære opholdsarealer. Der er lavet supplerende punktregninger ved terræn langs Henrik Hapestrengs Vej, BP1 ved caféområdet, BP2 ved velkomstområdet og BP3 ved den østligste del af området. Området ved caféen er 3 dB over de vejledende grænseværdier med op til 61 dB ved facaden i terrænniveau. Tættere ved Henrik Harpestrengs Vej i BP1 overskrides grænseværdien med 5,5 dB og når op på 63,5 dB. Ved velkomstområdet mod Henrik Harpestrengs Vej er støjniveauet beregnet til 59,2 dB i BP2 og til 60,7 dB i BP3. Det er altså ikke muligt at overholde grænseværdierne for vejtrafikstøj på alle friarealerne.

Der er i støjnotatet også beregnet støjniveau for de åbne vinterhaver. Vinterhaverne er overdækkede, og er ikke en del af kravet til friarealerne, men kan benyttes af indlagte eller pårørende som et udendørs pauseområde. Støjniveauet i de åbne vinterhaver overskrider grænseværdien til udendørs opholdsområder for støjfølsom anvendelse på 58 dB L_{den} med undtagelse af vinterhaverne i finger 9 og finger 10 mod Henrik Harpestrengs Vej. Der vil ifølge støjnotatet indrettes støjabsorberende lofter, og dette medfører, at vinterhaverne i finger 1 mod Henrik Harpestrengs Vej og finger 7 mod Edel Sauntes Allé også vil overholde grænseværdien på 58 dB L_{den} . Det vil altså være muligt at lave støjbeskyttede arealer i halvdelen af de åbne vinterhaver. Den anden halvdel af vinterhaverne (finger 2, 3, 4 og 6), som vender ud mod Nørre Allé vil alle overskride den vejledende grænseværdi med omkring 3-8 dB med etablering af absorberende lofter og tæt glasværn.

Det er forvaltningens vurdering, at det ikke er muligt med rimelige afværgeforanstaltninger som støjskærme, placering eller udformning af byggeriet at overholde grænseværdierne på friarealer med placeringen af BørneRiget tæt ved Nørre Allé. Udearealerne er tiltænkt som område til pårørende, der ikke forventes at opholde sig længere tid ad gangen i området eller over mange dage i træk, da der er en vis udskiftning af patienter og ikke tale om fast beboelse. Derfor forventes trafikstøjen ikke at få sundhedsmæssige konsekvenser for de besøgende.

Det er muligt med absorberende lofter at overholde den vejledende grænseværdi på 58 dB for udendørs opholdsarealer for halvdelen af de åbne vinterhaver. Rigshospitalet har

tilkendegivet, at de åbne vinterhaver designes med henblik på de pårørende og ikke patienter, som vil foretrække at søge mod de lukkede vinterhaver. Der kan gennem planlægningen ikke stilles krav til støjniveauet på de åbne vinterhaver, da de ikke beregnes som friarealer, og er et ekstra areal, som Rigshospitalet ønsker at etablere for at sikre nærhed til det omkringliggende miljø. Derfor vurderer forvaltningen, at overskridelsen af støjniveauerne de pågældende steder er en acceptabel påvirkning fra miljøet taget placeringen og mulighederne for afskærmning i betragtning.

Det er muligt med gennemprøvede tiltag at overholde grænseværdierne for indendørs støj med lukkede og delvist åbne vinduer.

Forurening

Luftforurening

Det skal sikres, at projektet ikke påvirkes af emissioner fra virksomheder af national betydning, som kan medføre skærpede miljøkrav til virksomheden. Forholdet luftforurening er derfor blevet undersøgt som en del af miljøvurderingen.

COWI har udarbejdet en analyse af luftforureningsforholdene i området (bilag 5). Der er undersøgt luftforureningsbidrag fra Svanemølleværket, Amagerforbrændingen, Amager Ressourcecenter, Frederiksberg Forsyning, Lygten Varmecentral, Rigshospitalets nødstrømsanlæg og fra trafikken.

Bidragene til luftforureningen ved BørneRiget er undersøgt ved OML beregninger, som er statistiske spredningsberegninger for luftforurening.

Notatet benytter NO₂ som dimensionerende forureningsparameter, og der er beregnet en spredningsfaktor for de kilder, der har oliebaserede forbrændinger for at tjekke den dimensionerende forureningsparameter.

OML-beregningerne viser at NO_x-belastningen fra de omkringliggende værker vil være langt under B-værdierne. De største bidrag til luftforurening er fra Svanemølleværket og Amagerværket.

Resultaterne fra Svanemølleværket sammenlignes med B-værdien på 125 µg/m³, og heraf ses det, at højeste værdi i alle højder er 89 µg/m³ i en højde på 150 meter og en afstand på 1.000 m. Afstanden mellem Svanemølleværket og BørneRiget er 2300 m. Højeste værdi fundet i den nærmeste reelle højde og afstand er 4 µg/m³, hvilket er langt under B-værdien for NO₂.

Det ses af resultaterne fra Amagerværket, at højeste værdi i alle højder er 107 µg/m³ i en højde på 200 meter og i afstanden 2.800 m. Afstanden mellem Amagerværket og BørneRiget er 4100 m. Højeste værdi fundet i den nærmeste højde og nærmest afstand er 9 µg/m³, hvilket er langt under B-værdien for NO₂. Emissionerne fra Svanemølleværket og Amagerværket forventes derfor ikke at få indflydelse på det planlagte byggeri ved BørneRiget.

Videre oplyser rapporten, at friskluftforsyningen på BørneRiget planlægges forsynet med filter, og at man eventuelt vil etablere en procedure om lukning af vinduerne i

tilfælde af, at nødstrømsanlægget skal køre i længere tid. Det er forvaltningens vurdering, på baggrund af de planlagte forebyggende tiltag som er beskrevet i notatet, at nødstrømsanlægget ikke giver anledning til luftforurening, som kan være problematisk i forhold til BørneRiget.

Forurening fra trafikken er ligeledes vurderet i notatet fra COWI. Ifølge en vurdering fra DCE i 2012 er den højeste årsmiddelværdikoncentration i gadeniveau for NO₂ i området ved BørneRiget op til 35 µg/m³, hvilket er under EU's grænseværdi på 40 µg/m³. Som det fremgår findes det højeste niveau ud mod og tættest på Nørre Allé.

Idet målinger viser, at koncentrationen af NO₂ generelt er faldende (DCE 2017), er der ingen grund til at antage, at ovenstående koncentrationer vil blive værre frem mod idriftsættelse i af BørneRiget i 2024 trods en stigning i trafik.

Det vurderes på baggrund af beregningerne, at ingen af de undersøgte anlæg giver anledning til overskridelse af grænseværdier for forurenende stoffer ved nybyggeriet.

10. Alternativer

I henhold til Region Hovedstadens Hospitalsplan 2007, som fortsat er gældende, skal Rigshospitalet fortsat indtage en særposition i det samlede danske sygehusvæsen, idet en række højt specialiserede funktioner i regionen skal samles på hospitalet, som primært varetager specialfunktioner for regionen samt resten af landet.

Hospitalsplanen medfører samlinger af specialerne i regionen, hvilket for det enkelte hospital vil betyde en række ind- og udflytninger af specialer. For Rigshospitalet betyder det, at der er behov for betydeligt nybyggeri, som medfører, at arealbehovet på matriklen øges. Samtidig er det i Region Hovedstaden besluttet, at alle patienter skal indlægges på enestuer med deraf forøgede pladskrav.

Det er på den baggrund nødvendigt at øge det nuværende areal med ca. 120.000 m² samt at øge antallet af parkeringspladser med 1000 pladser for at kunne gennemføre Hospitalsplan 2007 på Rigshospitalet, og samtidig sikre, at hospitalet lever op til nutidige patienters forventninger til et velfungerende hospital.

Af politisk aftale af 30. marts 2009 mellem forligspartierne bag Hospitalsplanen i Region Hovedstaden fremgår det, at Rigshospitalet som landets førende hospital skal have en bygningsmæssig standard på niveau med store universitetshospitaler i ind- og udland med mulighed for fortsat faglig udvikling på internationalt niveau.

Faciliteterne til børn, unge og fødende er i dag spredt over det meste af Rigshospitalets område med den altovervejende aktivitet i Sydkomplekset samt de øvrige bygninger fra 1970'erne.

Regionsrådet for Region Hovedstaden har besluttet, at den nuværende placering af Rigshospitalet på Blegdamsvej 9 skal bevares, og at det tætte samarbejde med Københavns Universitet indenfor forskning og uddannelse fastholdes. En bekræftelse på det tætte samarbejde, der er mellem Københavns Universitet og Rigshospitalet fremgår

ligeledes af de fælles bestræbelser, der ligger i planlægningsforudsætningerne for udviklingen af ”Vidensbydelen.”

Forundersøgelsen til BørneRiget viser et arealbehov på ca. 55.000 m² samt en række essentielle nærhedsønsker, der skal være opfyldt, for at man kan tilbyde optimal familiecentreret behandling.

BørneRiget er blevet til gennem en integreret designproces, hvor mindre alternativer har været behandlet undervejs i processen og samlet mundet ud i den færdige plan. Bygningen vil indeholde en vifte af hospitalsfaciliteter, der samlet set skal tilbyde mere sammenhængende patientforløb, familiefaciliteter og gode vilkår for personale.

Funktionerne i bygningen er placeret med henblik på at tilbyde optimal patientsikkerhed, effektive arbejdsgange og størst mulig fleksibilitet. Dette ses ved ønsket om at samle funktionerne (intensiv-senge ligger samlet, ambulatorium ligger samlet osv.) og ved nærhedsønskerne i bygningen, fysisk nærhed mellem funktioner, hvor dette kan øge patientsikkerheden. Et eksempel på dette er nærhed mellem operationsgangen og de intensivt syge børn. Her er nærheden vigtig, så man ved akut forværring af patientens tilstand hurtigt kan overflytte patienten til operationsgangen. Ønskerne til funktionsplanlægningen i bygningen giver et ønske om en kompakt bygning, med store etager og en effektiv indre logistik.

Gældende lokalplan 493 ”Rigshospitalet III” fastsætter de overordnede rammer for udbygning af Rigshospitalet. Lokalplanen er byggeretsgivende for hovedparten af området og rammegivende for det resterende område. Lokalplan 493 åbner mulighed for et etageareal på 65.000 m² i byggefelt IV og V. Det aktuelle lokalplantillæg åbner mulighed for et etageareal på 55.000 m² i byggefelt V. De eksisterende bygninger i byggefeltet har et etageareal på 21.300 m².

0-alternativet

Hvis lokalplanforslaget ikke godkendes, og der således ikke opføres bebyggelse til et børnehospital, vil den nugældende lokalplan nr. 493 Rigshospitalet III, som er bekendtgjort d. 18. juni 2013 fortsat være gældende. Det betyder, at der er rammer for lokalplanområdet, men at der ikke vil foreligge en byggeretsgivende lokalplan for området.

Rigshospitalets børne- og fødeafdelinger kan fortsættes som hidtil, men den nødvendige samling og modernisering, som er skitseret ovenfor, vil være vanskelig om ikke umulig at gennemføre andet steds i området. Alternativt skal der findes en anden placering af et moderne børnehospital eller planerne opgives.

11. Overvågning

Overvågning af planens indvirkning på miljøet vil ske gennem den almindelige kommunale kontrol med overholdelse af byggelovens og lokalplanens bestemmelser samt tilsyn med større anlægsarbejder.

Nødstrømsanlægget er en miljøstilsynspligtig virksomhed, som har en miljøgodkendelse. Overvågning af anlægget sker derfor gennem fremtidig regulering i

samarbejde med miljømyndigheden. Det er sikret, at planen ikke forhindrer fremtidig drift af nødstrømsanlægget.

Der optages en dialog i byggesagsbehandlingen om at indarbejde og projektere med særlige ventilationsfiltre ved indtag til ventilation. Disse skal sikre ren luft i et worst-case scenarium, hvor Rigshospitalets nødstrømsanlæg kører på fuld kraft. I det nye Bygningsreglement 2018 er der en række tekniske kapitler, som ikke længere skal sagsbehandles i byggesagen. Herunder ventilation. Derfor skal denne dialog flyttes over i forhåndsdialogprocessen for byggesagen, hvis hensynet skal overvåges.

12. Konklusion

Gennemførelsen af lokalplantillægget og udfyldelsen af mulighederne vil medføre en positiv påvirkning af den byarkitektoniske kvalitet. De bevaringsværdige bygninger kan ikke bevares eller på anden måde indgå i projektet. De bevaringsværdige bygninger rives ned, og de kulturhistoriske forhold påvirkes væsentligt, da muligheden for at aflæse den historiske kontekst fra bygningerne fjernes. Der kan være flagermus i området, men deres økologiske funktionalitet påvirkes med stor sikkerhed ikke af gennemførelse af lokalplantillægget. Området er belastet af trafikstøj i væsentlig grad. Der sikres delvis afskærmning og støjbeskyttelse af brugere og patienter. BørneRiget vil i fremtiden ikke blive påvirket af luftforurening fra omkringliggende værker over B-grænseværdierne eller fra luftforurening fra trafikken over de anbefalede grænseværdier.

Planen vil ikke påvirke fredede områder eller Natura 2000-områder.

Afværgeforanstaltninger

Følgende foranstaltninger er planlagt for at undgå, begrænse og så vidt muligt opveje enhver eventuel væsentlig negativ indvirkning på miljøet af lokalplantillæggets gennemførelse:

- Absorberende lofter og tæt værn på de åbne vinterhaver.
- Krav til indendørs støjniveau med åbne vinduer forudsætter integration af lydisolerede oplukkelige vinduesløsninger.
- Beplantningsplan til at afværge ubehagelige vindforhold. Beplantningen i vindanalysen er fuldt udvokset beplantning, og dette forudsætter optimale vækstbetingelser for træerne.
- Procedure om lukning af vinduerne i tilfælde af, at nødstrømsanlægget skal køre i længere tid.

13. Bilagsoversigt

BILAG 1 Afgrænsningskema

BILAG 2 Notat vedr. undersøgelser for forekomst af flagermus

BILAG 3 BørneRiget – Vindmiljø, Vindtunnelforsøg og analyse

BILAG 4 Notat om vejtrafikstøj

BILAG 5 BørneRiget, Vurdering af luftkvalitet